

กระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Participatory Communication Process to Mobilize The Management of The Small And Micro Community Enterprises in Nakhon Pathom Province Based on The Philosophy of Sufficiency Economy

ดร.สุชาดา แสงดวงดี*

ผศ.ดร.เยาวภา บัวเวช**

ดร.มาริษา สุจิตวนิช

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง “กระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของการสื่อสาร 2) ศึกษากระบวนการสื่อสาร และ 3) ศึกษาแนวทางการสร้างกระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก 33 คน ทั้งนี้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพได้ใช้การวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อความ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณได้ใช้สถิติพรรณนาและสถิติการวิเคราะห์ปัจจัย ผลการศึกษาที่สำคัญ มีดังนี้

1. กระบวนการสื่อสารเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากหน่วยงานรัฐไปสู่วิสาหกิจชุมชน และจากประธาน/กรรมการ บริหาร และไปสู่สมาชิกแบบเป็นองค์รวม โดยตรงยังไม่มี มีแต่กระบวนการสื่อสารเพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและถ่ายทอดความรู้แบบแยกส่วนซึ่งสามารถเชื่อมโยงสู่การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเท่านั้น โดยกระบวนการสื่อสารจะเริ่มต้นจากต้นแหล่งสาร (information sources) มีหนังสือราชการมายังจังหวัดเพื่อแจ้งแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ดำเนินงานเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ความรู้และแนวปฏิบัติในการดำเนินงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับอำเภอทั้ง 7 อำเภอในจังหวัดนครปฐม ซึ่งจะทำหน้าที่ในฐานะผู้เข้ารหัสสาร (first encoders) โดยมีบุคลากรจากภาคีที่เกี่ยวข้อง เป็นกลไกเสริมผ่านกิจกรรมการอบรม การประชุมและสื่อเฉพาะกิจ ส่วนประธาน/กรรมการบริหารทำหน้าที่เข้ารหัสสารเป็นคนที่ 2 (second encoders) ในการถ่ายทอดสารไปสู่สมาชิก โดยผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ เช่น การใช้สื่อบุคคล การประชุม การออกหนังสือ เครือข่ายสมาชิก การพูดคุยสนทนาแบบไม่เป็นทางการ และการโทรศัพท์ติดต่อสื่อสาร ฯลฯ

2. ผลการจัดกลุ่มแนวทางการสร้างกระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยสถิติการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) พบว่าสามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) กลุ่มที่ 1 การพัฒนาองค์ประกอบและกระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ และ 2) กลุ่มที่ 2 การพัฒนาสมาชิกและกระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมภายในในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

งานวิจัยเสนอให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวม

ปีที่ 17
ฉบับที่ 2

39

มค-มิย
2557

* อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำโปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
*** อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

